

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΚΟΥΜΠΑΡΟΣ

Ξιμέρουνε τὸ πανηγύρι τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Πουλοῦσαν ἄσπρια, βελήτες, κυπροκούδουνα...

στὰ καλούδια, γαλιβάδες, καραμέλλες, γίδες καὶ γουρουνάκια ψημμένα ροδόζακινα.

— Ἄλλος, ἄλλος, κύριοι καὶ τὰ πήρανε!... Ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος γέμιζε τὸ δρόμο καὶ τὴ μεγάλη πλατεία τοῦ Κεραυροβουνοῦ, ζωτοῦ ἀπὸ τὰ γυγάνια πλατάνια, ὅπου γίνονταν κάθε χρόνο τὸ παζάρι, πλάι στὴ μεγάλη θύρα τοῦ μισοχωριοῦ, τὴν Ἀραπὸθουρί.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν ἐπιπέπων καὶ τῶν ἑορταστικῶν καὶ κάθε κομπογιάννης ἔφαγε τὸ δικό του τὸ ἀρνί, γιὰ νὰ περιποιηθῆ γουστουτὸς καὶ φίλους. Ἐτοίμαζε τὸ κοκορέτσι γηγυρο-γυγύρα, μὲ μπόλινο πλερί, ἐπὶ νὰ τραβῆ κρασί, ἔτοίμαζε τὸ σπληνάντερο τὸ πιπεράτο κ' ἔβαζαν κατηφορία τοὺς δρόμους ἔπειτα γιὰ νὰ δῆ καὶ τὸν γειτονὸν τὰ σπαζιά.

— Κι τὸν χράνον; Βοήθειά μας οὐ! Ἄ!— Ἀμμή τρις!

— Ἠνθαριστοῦμα, παρομίους!... Ἐπαίανε νὰ θραυνάξῃ πιά.

Παντοῦ ἀρχιῶνανε γ' ἀνάβον λόγους, λάμπες ἀσπυλίνης, φανάκια μεγάλα καὶ τετραγώνια. Ὁ ἥλιος ἔσβηνε σιγά-σιγά στὴ κόκκινη του δισκί, ἀποχωρεῖνόντας τὰ ψηλά θινὰ καὶ τ' ὄρθανον τὰ σιννεράκια.

Ἡ ἰαχὴ καὶ ὁ σάλαγος τῆς ἀγορᾶς, ἢ φωνῆς τῶν πωλητῶν κα' ἢ μοσχοβολιῶν τῶν πωλομένων ροδοζακιμένων γουρουνόπουλων καὶ τῶν μεζέδων μὲ λαδορίγανη στὸ φρενο, γίνονταν διαρκῶς ζηρφότερη. Ὁ κόσμος πύκνωνε μᾶλλον στὰ σανιδένια πρακτεῖρια τοῦ παζαριοῦ καὶ τὰ τραπέζια τῶν ἐπιγοίων κρησοπολιῶν γέμιζαν ἀπὸ πελάτες.

Ἀπὴ τὴν ὄρα τὴν ποιητικὴ καὶ ἐνδιαφέρονσα, ὁρβόλησε στὸ χωριὸ κα' ὁ ἐπιλοχίας ὁ Μπαταριάς, μὲ τὸ ἀπόσπασμά του.

Ὁ ἐπιλοχίας ὁ Μπαταριάς.

Τὸ Παλονκοζοφὸ ἀνηγροῦσε ἀπὸ τὴ μὰ ἀκαρ ὡς τὴν ἄλλη, ἀπὸ τὸν σάλαγο καὶ τὴν ἰαχὴ τῆς γουστῆς. Ἄπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰ πῖο ἀκόμα μακρονιά, τὴ Θεσσαλία, τὴ Μακεδονία, κ' ἀκόμα παρ' ἀπὲρ α, τὰ Χάσια καὶ τὴν ἠπειρο, κατέβαναν μπουλοῦκα ὁ ἄγοραστὰ καὶ οἱ πωληταί. Ζῶα, ὄσπρια, βελήτες, κυπροκούδουνα, χαβάνια, τσίτια, τσόγρες, γζάντζια λα, μαλλιά, τριχιές, χασέδες, ραβανές, κάστανα ζεστά, καλούδια, γαλιβάδες, καραμέλλες, γίδες καὶ γουρουνάκια ψημμένα ροδόζακινα.

Κάθε νοικοκυρῆς ἔφαγε τὸ δικό του τ' ἀρνί...

αὐτὸς στρατιωτικὸς, κα' ἔφερε συνελῶς νὰ τὸν τιμήσουν μὲ τὴν καλὴ τὸν συμπεριφορὰ.

— Ποῦ ξέοιτι, οὐρὲ σείς, τοὺς εἶπε, ἂν ἀφῆρον δὲν ἄγιάς; κα' κανένας ἀπὸν αὐς; κα' δὲν τοὺ κάνουν πανηγύρια;

— Ἰγὼ, κύρ' ἐπιλοχία, εἶπε ὁ ὑποδεκανεὺς Διαροζιάτης, δὲν θάβηλα γιὰ τὴν ἀφροντιὰ μ' πανηγύρια...

— Ἀλλὰ τί θάβηλες, οὐρ' Διαροζιάτης;

— Κοινοῦρέτο' κα' γαρδουμάτα θάβηλα. Τί νὰ τὰ κάνουν διὰ τὰ κηργιὰ καὶ τὰ λιβάγια;

Ἄφου λοιπὸν ὁ Μπαταριάς μίλησε ἐδῶντοσε

στουὺς ἄνδρες του, τοὺς μοίρασε κατόπιν σὲ διάφορα καταλήματα, κρᾶτώντας τὸ σπίτι τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος γιὰ τὸν ἑαυτοῦ του.

Πολλοὶ λόγοι σοβαροὶ καὶ μὴ ἐπιδοχόμενοι καμμιὰ ἀντίρρηση ἐπέβαλον στὸ Μπαταριά νὰ μείνῃ στὸ κοκὰνὸ τοῦ προέδρου.

Πρῶτα-πρῶτα ὁ πρόεδρος ἦταν κα' αὐτὸς ἐπιλοχίας μὴ φροά.

Ἄν δὲν ἐκονέρετο λοιπὸν ὁ ἐπιλοχίας στὸ σπίτι τοῦ προέδρου, ποὺς θὰ ἐκονέρετο; ὁ ὑποδεκανεὺς;

Ἀφῆτερον ὁ Μπαταριάς ἦταν κομπάρως τοῦ προέδρου— τοῦ εἶχε βαπτίσει τὸν Σταθάκη— καὶ θὰ ἦταν προσβολὴ μεγάλη νὰ πῆγανε νὰ καταλύσῃ ἄλλου.

Τρίτον ὁ πρόεδρος, ὁ Μήτσος Περαδοῦθης, ἦταν χοινοκοκῆρης κα' εἶχε ὅλα τὰ ἐλεῖ τοῦ Θεοῦ ἦταν κα' ἡ Λεμονιά ἢ Περαδοῦθνα, χάρισμα καὶ ἀριστοτεχνία τῆς πλάσεως καὶ πόνος καὶ δουρῆσιμος τοῦ ἐπιλοχία!

— Στὸν ποτηρ' νὰ τὴ πίνης, εἶπε πῶς μ', κα' νὰ μὴν ἔξιδραῖς ποτιέ!

Ἄν δὲν κλορούσε νὰ τὴν πῆ στὸ ποτηρὸ ὁ Μπαταριάς, τὴ φορούσε μὲ τὰ μάτια κα' ὄχι μόνον δὲν ἔξιδραῖς ὁ φτοχὸς ποτιέ, ἀλλὰ ὅσο τὴν ἔβλεπε μῆθεοσε πῶς ποῦν καὶ μεθῶνας δὲν ἔξερε τί ἔλεγε...

Μὰ ὕστερ' ἀπ' ὅλα αὐτὰ ὁ Περαδοῦθης εἶχε μνηστὴ τὸν ἀνόμιον κα' εἶχε τέσσερα τὰ μάτια του.

Μὰ κα' ὁ Μπαταριάς κατέβηκε τὴ φορὰ αὐτὴ στὸ χωριό, ἀπομαρσιμένως νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα.

— Ἦ τὸν ἢ τί τὰς!... Τὸ ὅποιον μεταφρασόμενον στὴν εὐχονική σημαίνει: — «Κομπάρων Λεμονιάν ἢ φανατοσε»!

Τὸ βράδι γάγανε καλὰ καὶ κρησοβολιῶν ἦθκαν γενναία σ' τὸ σπίτι τοῦ προέδρου.

Στὸ τραπέζι ὁ Μπαταριάς ἔροξε τὴς ποτιέτες δογμαστικῆς βολές.

— Ἐβίβα, κομπάρω!

— Εἰσεγία κρησοβολιῶν μου... Νὰ ζήσης κα' ὄτι ἰπεθουίς!

— Ἀμῆν, οὐ Μιγαλοδύναμις!

— Εἰσεγίαν!

— Τόσα ἄλλη μιὰ, κομπάρω!... Τὸ κα, κομπάρω μ'!...

Κι' ὅλο τὴν κῆτταξε κα' ἀνατρίχιασε σὰν ἀγριόγατος.

(Τὸ τέλος στὸ προσηχίς).

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Τὰ τραπέζια τῶν κρησοπολιῶν γέμιζαν πελάτες.